مقاله پژوهشی
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۱۶، تیر ۱۳۹۶، ۳۰۶-۲۹۳

بررسی روابط ساختاری ابعاد نابهنجار شخصیت با ابعاد بدتنظیمی هیجانی در دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان و دانشگاه هنر اسلامی تبریز در سال ۱۳۹۵

رضا عبدی[۱]، راضیه پاک[۲]

دریافت مقاله: ۹۵/۱۲/۴ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۹۵/۱۱/۳۰ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۹۶/۲/۳۰ پذیرش مقاله: ۹۶/۳/۲۹

چکیده

زمینه و هدف: تنظیم هیجان نقش مهمی در آسیب‌شناسی روانی دارد و در تصریح روابط بین شخصیت و بدتنظیمی هیجان، جنبه‌های نابهنجار شخصیت می‌تواند از اهمیت شایانی برخوردار باشد. با توجه به وجود تفاوت‌های فردی قابل‌ملاحظه در راهبردهای تنظیم هیجانی، مطالعه حاضر با هدف بررسی روابط ساختاری بین ابعاد نابهنجار شخصیت و بدتنظیمی هیجانی در دانشجویان شهید مدنی و دانشگاه هنر اسلامی تبریز در سال ۱۳۹۵ انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: طرح پژوهش حاضر به روش توصیفی و جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان و دانشگاه هنر اسلامی شهر تبریز در سال ۱۳۹۵ بود که به شیوه نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۲۸۹ نفر انتخاب شدند. فرم کوتاه پرسش‌نامه شخصیت برای Personality Inventory for DSM-5: Brief Form (PID-5-BF) DSM-5 و مقیاس دشواری‌های تنظیم هیجانی به‌عنوان ابزار پژوهش مورد استفاده قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار)، آزمون ضریب همبستگی Pearson و معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه، مسیرهای عاملی معنادار نشان داد که شاخص‌های ابعاد نابهنجار شخصیت با بدتنظیمی هیجانی ارتباط مثبت دارد ($p<۰/۰۱۰$)؛ به این شکل که عاطفه منفی با عدم وضوح هیجانی ($p=۰/۰۲۲$، $\beta=۰/۱۹$) و مخالفت‌ورزی با عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی ($p=۰/۰۲۱$، $\beta=۰/۲۷$) و مهارگسیختگی با دشواری در کنترل تکانه ($p=۰/۰۱۱$، $\beta=۰/۱۹$) و روان‌پریش‌خویی با دشواری در انجام رفتار هدفمند ($p=۰/۰۳۴$، $\beta=۰/۲۳$)، همبستگی قوی‌تری دارند.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج حاصل از پژوهش حاضر به نظر می‌رسد که ابعاد نابهنجار شخصیت با بدتنظیمی هیجانی رابطه معناداری دارد و این رابطه می‌تواند بسیاری از مشکلات هیجانی و بین فردی مرتبط با صفات نابهنجار شخصیت را تبیین کند. بنابراین با ارائه راهکارهای روان‌شناختی می‌توان تا حدودی این مشکلات را بهبود بخشید.

واژه‌های کلیدی: ابعاد نابهنجار شخصیت، بدتنظیمی هیجان، دانشجویان، تبریز

۱- (نویسنده مسئول) استادیار گروه آموزشی روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران
تلفن: ۳۴۳۲۷۵۳۴-۰۴۱، دورنگار: ۳۴۳۲۷۵۳۴-۰۴۱، پست الکترونیکی: r.abdi@azaruniv.ac.ir
۲- کارشناس ارشد روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

مقدمه

هیجانات بخش عمده‌ای از زندگی روزمره هر فردی را تشکیل می‌دهد. هیجان (Emotion) یک کارکرد پیچیده و چندبعدی است که در دستیابی به اهداف نقش مهمی ایفا می‌کند [۱]. اصطلاح تنظیم هیجان (Emotion regulation) اشاره به توانایی به‌کارگیری راهبردهایی برای درک و ابراز هیجانات و تعدیل تجربه هیجانی دارد [۲]. مهارت‌های کارآمد تنظیم هیجان بر افزایش سلامت روان و تعاملات اجتماعی تأثیرگذار است و به همین دلیل مورد توجه قرار گرفته است [۳].

در مقابل، بدتنظیمی هیجان (Emotion dysregulation) خطر جدی برای سلامت روان محسوب می‌شود [۳]. بدتنظیمی هیجان به راهبردهای ناسازگارانه در واکنش به تجارب و حالات هیجانی افراد اطلاق می‌شود [۴]. از جمله این راهبردها فقدان درک و آگاهی از تجربه هیجانی، فقدان دسترسی به راهبردهای سازگارانه در تعدیل و تمایل به تجارب هیجانی و نهایتاً ناتوانی برای نگه‌داری رفتارهای هدف‌دار است [۵].

با توجه به تفاوت‌های فردی چشمگیر در استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان، به نظر می‌رسد تنظیم هیجانات با ابعاد خاصی از شخصیت گره خورده باشد [۴]؛ این تفاوت‌های فردی تنظیم هیجان در رابطه با ابعاد مدل پنج عامل شخصیت از جمله روان‌رنجوری، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، وجدانی بودن و توافق مورد بررسی قرار گرفته است [۶]. بسیاری از مطالعات تصریح کرده‌اند که اختلال افسردگی [۸-۷]، استرس پس از سانحه، اضطراب فراگیر و اختلال وسواسی- جبری [۹]، شخصیت مرزی [۱۱-۱۰] و سه‌گانه تاریک شخصیت [۱۲] با بدتنظیمی هیجان همبستگی دارند. در واقع بدتنظیمی هیجان در اکثر اختلالات بالینی و شخصیتی به‌عنوان عامل فراتشخیصی دخیل است [۱۳].

باید اذعان داشت که ابعاد نابهنجار شخصیت (Pathological personality) همبستگی تنظیم هیجان و آسیب‌های روانی را بهتر تبیین می‌کند [۱۳]. ابعاد نابهنجار شخصیت در پنج حوزه عاطفه منفی، گسلش، مخالفت‌ورزی، مهارگسیختگی و روان‌پریشی سازمان‌دهی شده است [۱۴]. عاطفه منفی با حالت‌های مضطرب بودن، بی‌ثباتی عاطفی و افسردگی همبسته است. گسلش ارتباط نزدیکی با انزوا، بی‌لذتی و اجتناب از صمیمیت دارد. مخالفت‌ورزی با تقلب و بزرگ‌منشی در ارتباط است. بی‌مسئولیتی و تکانش‌گری مشخصه‌های اصلی بُعد مهارگسیختگی هستند و مؤلفه‌هایی از جمله باورها و تجارب غیرعادی تحت عنوان روان‌پریشی‌خویی مطرح شده است [۱۵].

بر اساس شواهد، سطوح بالای ابعاد نابهنجار شخصیت با مشکلات بین فردی از قبیل خشونت همراه است [۱۶]. برای مثال افراد با سطح بالای مخالفت‌ورزی قادر به درک مقاصد دیگران نبوده و ممکن است رفتار خشونت‌آمیز از خود نشان دهند [۱۷]. ویژگی‌های نابهنجار شخصیت اغلب مشکلات بین فردی در پی داشته [۱۶] که البته تنظیم هیجان نیز سهمی در این مشکلات دارد [۴].

با توجه به اهمیت بهداشت روانی دانشجویان، ورود به دانشگاه غالباً با فشار و نگرانی همراه است و

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

عملکـــرد آنان را تحـــت تـــأثیر قـــرار می‌دهد. مشـــکلاتی نظیـــر ناسازگاری بـا سـایر افـراد می‌توانند نـاراحتی‌هـای روانـی را بـه وجـود آورند [۱۸]. از عوامل اثرگذار دیگر در بهداشت روانی دانشجویان، واکنش‌های هیجانی آنان در قبال منابع فشارزا و راهبردهای تنظیم آنهاست [۱۹]. از طرف دیگر فرض بر این است که بسیاری از مشکلات بین‌فردی برگرفته از رابطه ابعاد نابهنجار شخصیت با تنظیم هیجانات باشد [۱۶]. شناسایی جنبه‌های نابهنجار شخصیت مرتبط با بدتنظیمی هیجان می‌تواند در حل بسیاری از مشکلات بین‌فردی و هم‌چنین در موفقیت‌های شغلی و تحصیلی افراد کمک شایانی کند. با وجود اینکه بررسی چنین الگوهایی می‌تواند در سبب‌شناسی و مداخلات درمانی برای مشکلات روان‌شناختی یاری‌کننده باشد [۲۰]، اما تاکنون مطالعه‌ای الگوی ارتباطی ابعاد نابهنجار شخصیت و بدتنظیمی هیجان را در دانشجویان به این صورت مورد مداقه قرار نداده است. لذا با فرض ارتباط ابعاد نابهنجار شخصیت با بدتنظیمی هیجان، مطالعه حاضر با هدف بررسی روابط ساختاری ابعاد نابهنجار شخصیت با ابعاد بدتنظیمی هیجانی در دانشجویان طراحی گردید.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر به روش توصیفی انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان (دانشکده‌های علوم تربیتی و روان‌شناسی، ادبیات و علوم انسانی، الهیات و علوم پایه) و دانشگاه هنر اسلامی شهر تبریز (دانشکده‌های معماری و شهرسازی، هنرهای کاربردی، طراحی اسلامی و هنرهای اسلامی) در سال ۱۳۹۵ بود. با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و با در نظر گرفتن روش مدل‌یابی معادلات ساختاری که حجم نمونه می‌تواند بین ۵ تا ۱۵ مشاهده به ازای هر متغیر اندازه‌گیری و تعیین شود [۲۱]، حجم نمونه‌ای معادل ۳۵۰ نفر برای مطالعه تعیین و انتخاب شد که در پایان با حذف داده‌های مخدوش (پرسش‌نامه‌های ناقص یا مخدوش برگردانده شده)، تعداد ۲۸۹ پرسش‌نامه وارد تحلیل آماری شد. ویژگی‌های دموگرافیک گروه نمونه شامل جنسیت، وضعیت تأهل، مقطع تحصیلی و سن نیز ثبت گردید.

در این مطالعه مفاد بیانیه هلسینکی رعایت گردید که از جمله آنها می‌توان به توضیح اهداف پژوهش و کسب رضایت آگاهانه از واحدهای موردمطالعه، اختیاری بودن شرکت در پژوهش، حق خروج از مطالعه، بدون ضرر بودن پاسخ به سؤالات و در اختیار قرار دادن نتایج در صورت تمایل، اشاره کرد. برای اجرای این پژوهش، ابتدا هدف از اجرای تحقیق برای دانشجویان شرح داده شد و رضایت آنها برای شرکت در ارزیابی‌ها جلب شد و به آزمودنی‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات استخراج‌شده و نام آنها، به‌صورت محرمانه می‌باشد. در کلیه مراحل انجام تحقیقات، ملاحظات اخلاقی رعایت شد. افرادی در مطالعه پذیرش شدند که علاقه و تمایل به شرکت در مطالعه را داشتند. پرسش‌نامه‌ها ساده و فاقد هرگونه ضرری برای فرد بود و هیچ‌گونه مخارج و هزینه‌ای برای شرکت‌کنندگان در برنداشت. درصورتی‌که در خلال تکمیل پرسش‌نامه‌ها، فرد تمایلی برای ادامه همکاری نداشت، ممانعتی به عمل

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

نمی‌آمد. با کسب اجازه‌نامه کتبی از مسئولان دانشگاه، پرسش‌نامه‌ها به‌صورت خودگزارشی در کلاس‌های درس دانشگاه تکمیل شدند.

ابزار مورداستفاده در این پژوهش، فرم کوتاه پرسش‌نامه شخصیت Brief DSM-5: Personality Inventory for DSM-5 پرسش‌نامه شخصیت نسخه پنجم راهنمای تشخیص و آماری (DSM-5) برای سنجش مدل ابعادی صفات شخصیت DSM-5 بود که توسط Krueger و همکاران تدوین شده است [۲۲]. فرم بلند این پرسش‌نامه، ۲۵ رویه و ۵ حیطه شخصیت را می‌سنجد [۲۳]. Krueger و همکاران ویژگی روان‌سنجی و همسانی درونی مقیاس‌های آن را از عاطفه منفی، گسلش، مخالفت ورزی، مهارگسیختگی و روان‌پریش‌خویی به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۹۶، ۰/۹۷، ۰/۹۳ و ۰/۸۹ گزارش کردند [۲۲]. ساختار عاملی این پرسش‌نامه، ۵ عامل را در آن معرفی کرده است که شامل عاطفه منفی (مثل اضطراب، ناایمنی جدایی)، گسلش (مثل انزوا، بی‌لذتی، اجتناب از صمیمت)، مخالفت‌ورزی (مثل دستکاری کردن، تقلب، بزرگ‌منشی)، مهارگسیختگی (مثل بی‌مسئولیتی، تکانش‌گری، حواس‌پرتی) و روان‌پریش‌خویی (مثل باورها و تجارب غیرعادی، گریز از جمع و بدتنظیمی ادراکی) می‌شود [۲۴]. آیتم‌ها روی یک مقیاس ۴ گزینه‌ای از کاملاً مخالفم (۰) تا کاملاً موافقم (۳) به شیوه لیکرت نمره‌گذاری شده است. ویژگی‌های روان‌سنجی این نسخه در ایران توسط Abdiو Chalabianloo مورد تأیید واقع‌شده و پایایی کل آن ۰/۸۶ و همسانی درونی عامل‌های آن بین ۰/۷۶ تا ۰/۸۹ گزارش شده است [۲۵]. در مطالعه حاضر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

مقیاس دشواری تنظیم هیجانی (Difficulties in Emotion Regulation Scale; DERS): مقیاس دشواری در تنظیم هیجانی یک مقیاس ۳۶ آیتمی است که توسط Gratz و Roemer طراحی‌شده است و دارای یک نمره کلی و ۶ نمره اختصاصی در زیرمقیاس‌هایی است که مربوط به ابعاد مختلف دشواری در تنظیم هیجانی است. این زیرمقیاس‌ها عبارت‌اند از: عدم پذیرش هیجانی، ناتوانی در به‌کارگیری رفتارهای متناسب با هدف، مشکل در کنترل تکانه، عدم آگاهی هیجانی، دسترسی کم به راهبردهای تنظیم هیجانی و نبود شفافیت هیجانی. نحوه پاسخ‌دهی به این مقیاس بر اساس یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از خیلی به‌ندرت (۱) تا تقریباً همیشه (۵) است. این مقیاس در نمره کل (ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۳) و در همه زیرمقیاس‌ها (ضریب آلفا بزرگ‌تر از ۰/۸) ثبات درونی خوبی نشان داد [۲۶]. Khanzadeh و همکاران آلفای کرونباخ این مقیاس را در ایران بین ۰/۸۰ تا ۰/۸۹ و ضرایب بازآزمایی این مقیاس را بین ۰/۵۷ تا ۰/۸۰ گزارش کردند [۲۷]. در مطالعه حاضر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد.

تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ و LISREL نسخه ۸/۸۰ صورت گرفت. به‌منظور تحلیل آمارهای توصیفی از میانگین، انحراف استاندارد، فراوانی و درصد استفاده شد. به‌منظور بررسی همبستگی ابعاد متغیرها از ضریب همبستگی Pearson و ارزیابی الگوی

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

پیشنهادی ساختاری از الگویابی معادلات ساختاری (Structural equation modeling) استفاده شد. آزمون Kolmogorov– Smirnov برای بررسی نرمال بودن توزیع فراوانی داده‌ها استفاده شد. سطح معنی‌داری در آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج

نمونه پژوهش ۲۸۹ نفر، شامل ۱۸۷ نفر زن (۶۴/۷٪) و ۱۰۲ نفر مرد (۳۴/۹٪)، بود که ۲۶۴ نفر (۹۱٪) از آنها مجرد بودند. از بین افراد شرکت‌کننده، ۱۶۷ نفر (۵۷/۸٪) در مقطع کارشناسی، ۷۶ نفر (۲۹/۳٪) در مقطع کارشناسی ارشد و ۴۶ نفر (۹٪) در مقطع دکتری مشغول به تحصیل بودند. گروه نمونه، در دامنه سنی ۱۹ تا ۳۵ سال قرار داشتند. میانگین سنی افراد نمونه ۲۲/۲۳ و انحراف معیار آن ۲/۶۷ سال بود.

برای بررسی نرمال بودن توزیع فراوانی داده‌ها از آزمون Kolmogorov–Smirnov استفاده گردید که نتایج آن نشان داد که داده‌ها دارای توزیع نرمال بودند (P>۰/۰۵). نتایج مندرج در جدول ۱ نشان داد که همبستگی بین ابعاد نابهنجار شخصیت و بدتنظیمی هیجانی در همه موارد مثبت و معنی‌دار است (P<۰/۰۵).

جدول ۱- شاخص‌های مرکزی و پراکندگی (میانگین و انحراف معیار) و ماتریس همبستگی ابعاد نابهنجار شخصیت و بدتنظیمی هیجانی در دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان و هنر اسلامی تبریز در سال ۱۳۹۵ (n = ۲۸۹)

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱- عاطفه منفی	۱										
۲- گسلش	۰/۳۶**	۱									
۳- مخالفت ورزی	۰/۳۲**	۰/۵۲**	۱								
۴- مهارگسیختگی	۰/۳۶**	۰/۴۵**	۰/۳۷**	۱							
۵- روان‌پریشی خویی	۰/۴۲**	۰/۴۹**	۰/۵۲**	۰/۳۹**	۱						
۶- عدم پذیرش	۰/۲۷۹**	۰/۲۷۳**	۰/۳۶۴**	۰/۲۴۴**	۰/۳۰۱**	۱					
۷- دشواری در رفتار هدفمند	۰/۲۳۴**	۰/۲۴۰**	۰/۲۱۵**	۰/۲۰۹**	۰/۲۲۶**	۰/۴۳۶**	۱				
۸- دشواری در کنترل تکانه	۰/۲۷۱**	۰/۲۹۹**	۰/۳۴۸**	۰/۲۹۵**	۰/۳۱۵**	۰/۵۳۴**	۰/۵۹۹**	۱			
۹- فقدان آگاهی هیجانی	۰/۱۳۳*	۰/۱۲۱*	۰/۰۸۰	۰/۰۵۲	۰/۱۱۷*	۰/۲۷۵**	۰/۳۰۵**	۰/۲۵۷**	۱		
۱۰- فقدان آگاهی هیجانی	۰/۳۷۸**	۰/۳۲۳**	۰/۳۷۷**	۰/۳۴۵**	۰/۳۷۸**	۰/۵۸۳**	۰/۵۶۱**	۰/۵۸۹**	۰/۲۶۷**	۱	
۱۱- عدم وضوح هیجانی	۰/۲۷۶**	۰/۲۲۳**	۰/۱۸۹**	۰/۲۱۸**	۰/۲۳۸**	۰/۳۸۶**	۰/۳۲۰**	۰/۳۵۷**	۰/۴۲۹**	۰/۳۶۱**	۱
میانگین	۶/۸۰	۶/۲۸	۶/۵۷	۶/۰۰	۷/۰۰	۱۶/۳۶	۱۴/۵۷	۱۷/۱۱	۱۸/۶۰	۲۱/۷۹	۱۳/۸۱
انحراف استاندار	۲/۷۴	۲/۵۸	۲/۷۰	۲/۵۱	۲/۶۴	۴/۱۰	۳/۴۷	۴/۰۹	۳/۹۲	۵/۰۹	۲/۵۷

ضریب همبستگی Pearson با ۰/۰۵ > p

****ضریب همبستگی Pearson با ۰/۰۱ > p***

مدل‌های ساختاری در بسیاری از حوزه‌های علمی برای سنجش خطای اندازه‌گیری در متغیرهای مشاهده‌شده (وابسته و مستقل) به کار گرفته می‌شود. در مقابل، در تحلیل‌های رگرسیون، خطای اندازه‌گیری ممکن است در

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

متغیرهای تبیینی (پیش‌بین و مستقل) نادیده گرفته شود. در نتیجه، احتمال دارد نتایج رگرسیون نادرست باشد و نتایج واقعاً گمراه‌کننده‌ای به بار آورد [۲۸]. به‌منظور بررسی روابط ساختاری شاخص‌های ابعاد نابهنجار شخصیت (عاطفه منفی، گسلش، مخالفت‌ورزی، مهارگسیختگی و روان‌پریش‌خویی) و ابعاد بدتنظیمی هیجان از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. پیش از بررسی ضرایب ساختاری، برازش الگوی پیشنهادی با داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت. مقادیر به‌دست‌آمده از شاخص‌های برازندگی در این معادله بیانگر برازش قابل‌قبول الگوی پیشنهادی با داده‌ها و مناسب بودن مدل مزبور می‌باشد.

جهت تعیین کفایت برازش الگوی پیشنهادی با داده‌ها، ترکیبی از شاخص‌های برازندگی شامل مجذور کای به درجه آزادی (Chi- (square/degrees of freedom; CMIN/DF به‌عنوان پرکاربردترین شاخص برازش در مدل‌سازی معادله ساختاری، شاخص نیکویی برازش (Goodness of Fit Index; GFI)، شاخص برازندگی هنجارشده (Normed Fit Index; NFI)، شاخص برازندگی تطبیقی (Comparative Fit Index; CFI) و شاخص برازندگی افزایشی (Incremental Fit Index; IFI) بررسی گردید. این شاخص‌ها بر مبنای متوسط ضرایب همبستگی بین متغیرها در مدل قرار دارند و هرچقدر این ضرایب کوچک‌تر باشند شاخص‌ها نیز مقدار کوچک‌تری را نشان خواهند داد. جذر میانگین مجذورات خطای تقریب (Root Mean Square Error of Approximation; RMSEA) نیز مورد ارزیابی قرار گرفتند. در تفسیر این شاخص‌ها باید توجه داشت که مقدار نزدیک به یک برای شاخص‌های شاخص نیکویی برازش (GFI)، شاخص برازندگی هنجارشده (NFI)، شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) و شاخص برازندگی افزایشی (IFI) و مقدار کوچک‌تر یا مساوی ۰/۰۹ برای شاخص جذر میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA) بر برازندگی مناسب و مطلوب دلالت دارند [۲۹]. مقادیر بالای شاخص‌های (GFI، IFI، NFI، CFI، NNFI و RMSA) گزارش‌شده در جدول ۲، بیانگر برازش نسبتاً مطلوب مدل می‌باشد.

جدول ۲- شاخص‌های برازندگی مدل ساختاری ابعاد نابهنجار شخصیت در ارتباط با بدتنظیمی هیجان در دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان و هنر اسلامی تبریز در سال ۱۳۹۵ (n = ۲۸۹)

شاخص	df	χ^2	CFI	NFI	NNFI	RFI	IFI	GFI	RMSA
مقدار	۶۶	۱۸۲/۲۰	۰/۹۵	۰/۹۷	۰/۹۶	۰/۹۳	۰/۹۸	۰/۹۷	۰/۰۵۲

مسیرهای عاملی نشان داد که عاطفه منفی با عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی (p =۰/۰۱۲، t =۲/۱۰، β =۰/۱۳)، با دشواری در انجام رفتار هدفمند (p =۰/۰۲۷، t =۲/۵۴، β =۰/۱۶)، با دشواری در کنترل تکانه (p =۰/۰۲۲، t =۲/۲۱، β =۰/۱۳)، با فقدان آگاهی هیجانی (p =۰/۰۲۱، t =۲/۹۶، β =۰/۱۳)، با دسترسی معدود به راهبردهای تنظیم هیجانی (p =۰/۰۳۱، t =۱/۸۴، β =۰/۱۸)، با عدم وضوح هیجانی (p =۰/۰۲۲، t =۳/۰۱، β =۰/۱۹) و مخالفت‌ورزی

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

با عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی (p =۰/۰۲۱، t =۱/۸۴، β =۰/۲۷)، با دشواری در کنترل تکانه (p =۰/۰۳۲، t =۲/۷۴، β =۰/۲۳)، با دسترسی معدود به راهبردهای تنظیم هیجانی (p =۰/۰۱۳، t =۱/۵۴، β =۰/۱۶) و مهارگسیختگی با دشواری در انجام رفتار هدفمند (p =۰/۰۱۴، t =۲/۲۱، β =۰/۱۴)، با دشواری در کنترل تکانه (p =۰/۰۱۱، t =۲/۲۴، β =۰/۱۹)، با فقدان آگاهی هیجانی (p =۰/۰۱۵، t =۲/۰۹، β =۰/۱۵)، با دسترسی معدود به راهبردهای تنظیم هیجانی (p =۰/۰۲۷، t =۲/۲۵، β =۰/۱۳)، با عدم وضوح هیجانی (p =۰/۰۲۴، t =۱/۸۴، β =۰/۱۴) و روان‌پریش‌خویی با دشواری در انجام رفتار هدفمند (p =۰/۰۳۴، t =۲/۳۲، β =۰/۲۳)، با دسترسی معدود به راهبردهای تنظیم هیجانی (p =۰/۰۲۷، t =۲/۶۰، β =۰/۲۱) رابطه آماری معنی‌دار دارند. در این مطالعه بُعد گسلش، از ابعاد نابهنجار شخصیت، با هیچ‌کدام از ابعاد بدکارکردی تنظیم هیجان رابطه معناداری نشان نداد. اعداد مشخص‌شده روی نمودار ۱ نشان‌دهنده بارهای عاملی متغیرها می‌باشد.

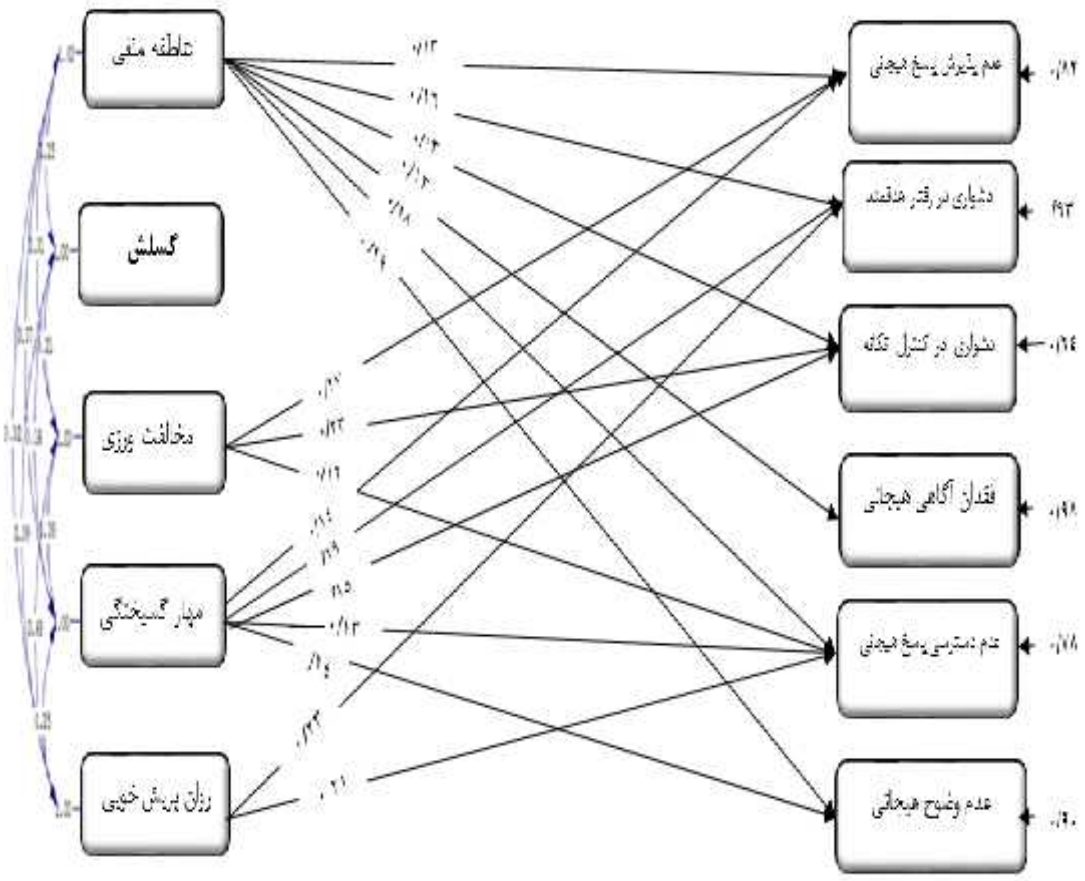

نمودار ۱- مدل الگوی ساختاری ابعاد نابهنجار شخصیت در ارتباط با مقیاس‌های بدتنظیمی هیجانی و ضرایب تأثیر مسیرها در دانشجویان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان و هنر اسلامی تبریز در سال ۱۳۹۵ (n = ۲۸۹)

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

بحث

مطالعه حاضر به‌قصد ارزیابی روابط ساختاری بین ابعاد نابهنجار شخصیت و بدتنظیمی هیجانی انجام شد که بدین منظور از تحلیل معادلات ساختاری استفاده گردید. نتایج حاصل نشان داد که شاخص‌های ابعاد نابهنجار شخصیت با بدتنظیمی هیجان رابطه مثبت دارد. یافته پژوهش حاضر با نتایج مطالعات انجام‌شده در کشور آمریکا [۱۲، ۴] همسو است.

در تبیین یافته‌های حاضر می‌توان بیان کرد که عاطفه منفی، از مؤلفه‌های شخصیت نابهنجار، یک شاخص قوی در بسیاری از پریشانی‌های روانی و طیف گسترده‌ای از حالت خلق منفی شامل اضطراب، خصومت و انزجار، تنیدگی یا وحشت‌زدگی، نگرانی، احساس ترس و دلواپسی است [۳۰]. عاطفه منفی با حالت گوش‌به‌زنگی و تشخیص نشانه‌های تهدید به خطر در ارتباط است [۱۷]. هنگامی‌که نشانه‌های بالقوه تهدید درک می‌شود، افراد با سطح بالایی از عاطفه منفی با تمرکز بر تهدید و همچنین احساسات بالایی از تنش، اضطراب یا ترس واکنش نشان می‌دهند [۳۱]؛ بنابراین عاطفه منفی گستره و میل فراوانی برای هیجان منفی زمینه‌سازی می‌کند [۳۰]. نتایج این پژوهش نشان داد عاطفه منفی با مشکلات تنظیم هیجان ارتباطی قوی دارد. برای مثال افراد با سطح بالایی از عاطفه منفی با عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی که نشان‌دهنده تمایل فرد به پاسخ‌های هیجانی منفی برای واکنش به هیجان‌ها است، ارتباط مثبت دارد و این در حالی است که فرد آشفتگی پاسخ‌های خود را نمی‌پذیرد [۵].

در این پژوهش نشان داده شد که عاطفه منفی با دشواری در انجام رفتار هدفمند ارتباط دارد. افراد با سطح پایین عاطفه منفی در زمان رویارویی با مشکلات و هیجانات منفی، آگاهانه از راهبردهای سازگارانه تنظیم هیجانی استفاده می‌کنند و قادرند به‌خوبی هیجاناتشان را مدیریت کنند و در دستیابی به رفتارهای هدفمند موفق عمل کنند [۳۲]. افراد با عاطفه منفی بالا زمانی که هیجانات منفی تجربه می‌کنند، در انجام رفتارهای هدفمند با مشکلات بیشتری مانند از دست دادن تمرکز یا حل مسئله مؤثر مواجه می‌شوند [۳۳]. در زمان رویارویی با هیجانات منفی، این افراد دچار تنش، اضطراب و ترس می‌شوند [۳۴] و قادر نیستند که موقعیت مناسب را ارزیابی کنند و راهبردهایی مؤثر برای تغییر موقعیت یا تنظیم پاسخ‌های هیجانی خود به کار گیرند [۴]. این نتایج مطابق با یافته پژوهش حاضر مبنی بر رابطه عاطفه منفی با دشواری در کنترل تکانه و عدم وضوح هیجانی است.

چنین به نظر می‌رسد که افراد با عاطفه‌منفی بالا در شناسایی و توصیف هیجانات خویش ناتوان باشند [۳۵] و بنابراین، قدرت بازنگری، ارزیابی تجارب هیجانی و تغییر و تعدیل هیجان از آنها گرفته می‌شود [۵]. این امر مربوط به فقدان آگاهی هیجانی است که با عاطفه منفی در ارتباط است. نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که توجه و آگاهی هیجانی انعطاف‌پذیر، این امکان را در اختیار افراد قرار می‌دهد تا برای تسهیل عملکردشان از اطلاعات مرتبط با هیجاناتشان استفاده کنند [۳۶]. این اندک آشنایی با شیوه‌های مؤثر مقابله با هیجان‌های منفی، فرد را قادر می‌سازد در موقعیت‌های مختلف اضطراری از راهبردهای

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

کارآمد استفاده نموده و هیجان و واکنش‌های خود را تنظیم نماید [۵]. ارتباط عاطفه منفی با محدودیت در دسترسی به راهبردهای تنظیم هیجانی اشاره دارد به اینکه افراد با عاطفه منفی بالا در به‌کارگیری چنین راهبردهایی ناتوان می‌باشند [۴].

در این مطالعه، گسلش با بدتنظیمی هیجانی ارتباطی نشان نداد. احتمال می‌رود افراد با سطح گسلش پایین از طریق برنامه‌ریزی خلاق به دنبال کسب لذت از تجارب خویش هستند [۴]. درحالی‌که افرادی با سطح گسلش بالا از تجارب اجتماعی هیجانی از جمله تعاملات بین‌فردی اجتناب می‌کنند. این‌گونه افراد در ابراز هیجانات و به‌ویژه ظرفیت لذت طلبی محدودیت دارند، اغلب تنهایی را ترجیح می‌دهند، در موقعیت‌های اجتماعی تودار هستند، از تماس‌ها و فعالیت‌های اجتماعی دوری می‌کنند و اغلب فاقد ابتکار عمل در تعاملات اجتماعی هستند [۲۴]؛ بنابراین احتمال دارد که چنین افرادی اغلب در موقعیت‌های هیجانی قرار نمی‌گیرند یا هیجانات معدودی با سطوح پایین تجربه می‌کنند [۵].

مخالفت‌ورزی به رفتارهایی اشاره دارد که افراد بین خواسته‌های خود و دیگران، با یک حس اغراق‌آمیز در مورد اهمیت دادن به خواسته‌های خود در تعارض با دیگران قرار می‌گیرند [۲۴]. مخالفت‌ورزی با یک سیستم تطابق حفاظتی مرتبط است که بر تعادل بین نیازها و خواسته‌های خود و دیگران در موقعیت‌های اجتماعی متمرکز شده است [۱۷]. اگر تعارضی بین خواسته‌های خود و خواسته‌های دیگران وجود داشته باشد، این سیستم محرک این است که فرد به‌گونه‌ای رفتار کند که خواسته‌های خود را مقدم بر خواسته‌های دیگران قرار دهد. بااین‌حال، ممکن است گاهی این سیستم بیش‌ازحد فعال شده و در نتیجه منجر به رفتار پرخاشگرانه و خصمانه شود [۴] که این امر مشتمل بر ناآگاهی از نیازها و احساسات دیگران و آمادگی جهت بهره‌گیری از دیگران در خدمت ارتقای خویش می‌باشد [۲۴].

مطابق با نتایج پژوهش حاضر، مخالفت‌ورزی با مشکلات تنظیم هیجان، عدم پذیرش پاسخ‌های هیجانی، دشواری در کنترل تکانه و دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجان ارتباطی مثبت دارد. برای مثال، افراد با سطح بالایی از مخالفت‌ورزی قادر به کنترل حرکات و تکانه خود در مواجهه با تجارب و هیجانات منفی بدون در نظر گرفتن تمایلات و خواسته‌های خود نبوده و فقدان نسبی پاسخ‌گویی هیجانی که مشخصه افراد با سطح بالایی از مخالفت‌ورزی است، احتمال دارد به این دلیل باشد که فکر می‌کنند دیگران سعی دارند خواسته‌های ذاتی آنها را به چالش بکشند یا مانع از تحقق آنها شوند [۴]؛ بنابراین، در چنین موقعیت‌های اضطراری قادر نیستند از راهبردهای کارآمد استفاده کنند و هیجان و واکنش‌های خود را تنظیم و مدیریت نمایند [۵].

مهارگسیختگی با تمام جنبه‌های مشکلات در تنظیم هیجانات، به‌جز عدم پذیرش پاسخ‌های هیجان، همراه بود. در اصل، مهارگسیختگی گرایش به ارضای فوری بدون در نظر گرفتن پیامدهای آینده است که منجر به رفتار تکانش‌گرانه می‌شود [۳۶]. Harkness و همکاران اعتقاد دارند که استراتژی تحلیل انطباقی هزینه-فایده در درازمدت به توانایی ارزیابی پاداش و پیامدها در آینده با

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

طرح‌ریزی ذهنی مربوط است. استفاده مؤثر از این استراتژی مربوط به سطوح پایین مهارگسیختگی است درحالی‌که فقدان استفاده از این سیستم به سطح بالایی از مهارگسیختگی و سطح پایین کنترل خود مربوط است [۳۷]. عدم کنترل تکانه که مشخصه افراد با مهارگسیختگی بالا است مربوط به سیستم انطباقی می‌باشد، بنابراین علاوه بر این‌که فرد قادر به تشخیص پاسخ‌های تکانشی خویش نیست، در رویارویی با هیجانات منفی در انجام فعالیت‌های هدفمند نیز ناتوان می‌باشد. این افراد دسترسی معدودی به راهبردهای تنظیم هیجان دارند و در موقعیت‌های هیجانی منفی مانند منحرف کردن توجه و یا موقعیت‌های هیجانی که لازم است تصمیم‌گیری صحیح انجام گیرد، از به‌کارگیری راهبردهای کارآمد هیجان ناتوان هستند [۵].

در نهایت جنبه‌ای از شخصیت نابهنجار که نشانگر دامنه گسترده‌ای از رفتارها و شناخت‌هایی که به لحاظ فرهنگی نامتعارف و عجیب و نامعمول هستند، تحت عنوان روان‌پریش‌خویی مطرح شده است [۳۶]. روان‌پری‌خویی را نمی‌توان با سیستم ارزیابی روان‌شناختی مرتبط با مدل‌سازی واقعیت برای عمل تطبیق داد. این سیستم تطبیقی بر اساس محیط خارجی برای ایجاد برنامه‌ریزی رفتار مورد استفاده قرار می‌گیرد [۴].

در مطالعه حاضر روان‌پریش‌خویی تنها با جنبه‌های دشواری در انجام رفتار هدفمند و دسترسی محدود با راهبردهای تنظیم هیجان، مشکلات تنظیم هیجانی در ارتباط بود. به‌طور خاص افراد با سطح بالایی از روان‌پریش‌خویی در هنگام روبه‌رو شدن با هیجانات منفی فاقد تمرکز بر اهداف و دستیابی به آنها هستند و بنابراین نمی‌توانند درگیر رفتارهای هدفمند شوند. عدم آشنایی با شیوه‌های مؤثر مقابله با هیجان‌های منفی در این افراد گزارش شده است [۴]. این یافته‌ها نشان می‌دهد که مشکل عدم آشنایی با شیوه‌های مقابله ممکن است با درک و کنترل تجربیات هیجانی خود فرد مرتبط باشد. هر فردی انواعی از هیجانات را در زندگی روزمره خود تجربه می‌کند و در این راستا می‌کوشد تا با به‌کارگیری شیوه‌هایی کارآمد و یا حتی ناکارآمد با هیجانات خود به نحو مؤثری مقابله کند. مهارت مدیریت کارآمد هیجانات فرد را قادر می‌سازد تا پاسخ‌های مناسب‌تری به هیجان‌ها نشان دهد و این به‌نوبه خود منجر به موفقیت افراد در زمینه‌های بین‌فردی و تعاملات اجتماعی آنان می‌گردد.

از جمله محدودیت‌های این پژوهش استفاده از گروه دانشجویان و عدم همکاری برخی از دانشجویان بود. لذا در تعمیم نتایج این پژوهش به سایر گروه‌ها باید جانب احتیاط را رعایت نمود. پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های آتی روی سایر جمعیت‌ها اجرا شود.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین ویژگی‌های نابهنجار شخصیت و جنبه‌های بدتنظیمی هیجان همبستگی وجود دارد. به نظر می‌رسد که عاطفه منفی، مخالفت‌ورزی، مهارگسیختگی و روان‌پریش‌خویی در ارتباط با ابعاد بدتنظیمی هیجان می‌باشند. بنابراین، شناسایی مؤلفه‌های ناکارآمد تنظیم هیجانات در ارتباط با صفات نابهنجار شخصیت و به دنبال آن به‌کارگیری

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

شیوه‌های مؤثر و کارآمد تنظیم هیجان بسیاری از مشکلات افراد را تعدیل خواهد کرد.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از کلیه مسئولان دانشگاه که در اخذ مجوز جهت اجرای پژوهش و جمع‌آوری داده‌ها ما را یاری نمودند و از کلیه دانشجویانی که به‌عنوان شرکت‌کننده در این پژوهش مشارکت داشته‌اند، کمال تشکر و سپاس به عمل می‌آید.

References

[1] Holodynski M, Friedlmeier W. Development of emotions and emotion regulation. Springer Science & Business Media 2006; 26.

[2] Laricchiuta D, Lai C, Petrosini L. Handbook on Emotion Regulation: Processes, Cognitive Effects and Social Consequences. In Nova Science Publishers, Inc. 2015 1. pp 57–84.

[3] Berking M, Whitley B. Emotion Regulation: Definition and Relevance for Mental Health. InAffect Regulation Training 2014; (pp. 5-17). Springer New York.

[4] Pollock NC, McCabe GA, Southard AC, Zeigler-Hill V. Pathological personality traits and emotion regulation difficulties. *Pers Individ Dif* 2016; 95: 168-77.

[5] Gratz KL, Roemer L. Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation: Development, factor structure, and initial validation of the difficulties in emotion regulation scale. *J Psychopathol Behav Assess* 2004; 26(1): 41-54.

[6] McCrae RR, Costa PT. Validation of the five-factor model of personality across instruments and observers. *J Pers Soc Psychol* 1987; 52(1): 81.

[7] Liverant GI, Brown TA, Barlow DH, Roemer L. Emotion regulation in unipolar depression: The effects of acceptance and suppression of subjective emotional experience on the intensity and duration of sadness and negative affect. *Behav Res Ther* 2008; 46(11): 1201-9.

[8] Joormann J, Vanderlind WM. Emotion regulation in depression the role of biased cognition and reduced cognitive control. *Clin Psychol Sci* 2014; 2(4): 402-21.

[9] Watson D, Naragon-Gainey K. Personality, emotions, and the emotional disorders. *J Clin Psychol Sci* 2014; 2(4): 422-42.

[10] Gratz KL, Rosenthal MZ, Tull MT, Lejuez CW, Gunderson JG. An experimental investigation of emotion dysregulation in borderline personality disorder. *J Abnorm Psychol* 2006; 115(4): 850.

[11] Herr NR, Rosenthal MZ, Geiger PJ, Erikson K. Difficulties with emotion regulation mediate the relationship between borderline personality disorder symptom severity and interpersonal problems. *Personal Ment Health* 2013; 7(3): 191-202.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

[12] Zeigler-Hill V, Vonk J. Dark personality features and emotion dysregulation. *Br J Soc Clin Psychol* 2015; 34(8): 692-704.

[13] Widiger TA. Personality and psychopathology. *World Psychiatry* 2011; 10(2): 103-6.

[14] Esbec E, Echeburúa E. The hybrid model for the classification of personality disorders in DSM-5: a critical analysis. *Actas Esp Psiquiatr* 2015; 43(5): 177-86.

[15] Bastiaens T, Claes L, Smits D, De Clercq B, De Fruyt F, Rossi G, et al. The construct validity of the Dutch personality inventory for DSM-5 personality disorders (PID-5) in a clinical sample. *Assessment* 2016; 23(1): 42-51.

[16] Holden CJ, Roof CH, McCabe G, Zeigler-Hill V. Detached and antagonistic: Pathological personality features and mate retention behaviors. *Pers Individ Dif* 2015; 83: 77-84.

[17] Harkness AR, Reynolds SM, Lilienfeld SO. A review of systems for psychology and psychiatry: adaptive sstems, personality psychopathology five (PSY–5), and the DSM–5. *J Pers Assess* 2014; 96(2): 121-39.

[18] Soleimanizadeh L, Soleimanizadeh F, Javadi M, Abaszadeh A**.** Association Between Mental Health and Educational Stressful FactorsAmong Students of Razi Nursing and Midwifery School in Kerman. *Ira J Med Educ* 2011; 11(3): 200–9. [Farsi]

[19] Sayah M, Olapur A, Ardame A, Shahidi S. Prediction of Mental Health and Academic Performance of students within Cognitive Emotional Regulation Strategies in Medical Sciences University of Jundishapur in Ahvaz. *of Med Edu Develop* 2014; 1(5); 37–44.

[20] Krueger RF, Tackett JL, editors. Personality and psychopathology. 1 ed. New York. Guilford Press; 2006, 153- 74.

[21] Hooman HA. Structural equation modeling with Lisrel application**.** (1st ed). Tehran: Samt publish. 2005, 115-20. [Farsi]

[22] Krueger RF, Derringer J, Markon KE, Watson D, Skodol AE**.** Initial construction of a maladaptive personality trait model and inventory for DSM-5. *Psychol Med* 2012; 42(09): 1879-90.

[23] Widiger TA, Simonsen E. Alternative dimensional models of personality disorder: Finding a common ground. *J Pers Disord* 2005; 19(2): 110-30.

[24] Diagnostic AP. statistical manual of mental disorders: DSM-5 (ed.) American Psychiatric Association. Washington, DC 2013.

[25] Abdi R, Chalabianloo GhR. A preliminary study of adaptation and psychometric properties of the short form adult version of the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders Personality Inventory fifth edition DSM-5 (PID-5-BF). *J Mod Psychol Res* (in press). [Farsi]

[26] Gratz KL, Roemer L. Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation: Development, factor structure, and initial validation of the difficulties in emotion regulation scale. *J Psychopathol Behav Assess* 2004; 26(1): 41-54.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

[27] Khanzadeh M, Saeidian M, Hosseinchary M, Edrissi F. Factor structure and psychometric properties of difficulties in emotional scale. *Hispanic J Behav Sci* 2012; 6: 87-96. [Farsi]

[28] Ezanloo B, dehghani M. Habibi Asgarabadi M. A first coure in structural equation modeling. Tehran: Roshd publish. 2014; pp: 15-82. [Farsi]

[29] Schumacker RE, Lomax RG. A beginner's guide to structural equation modeling. 2nd ed. New York. Psychology Press; 2004, 13-37.

[30] Watson D, Clark LA, Carey G. Positive and negative affectivity and their relation to anxiety and depressive disorders. *J Abnorm Psychol* 1988; 97(3): 346.

[31] Watson D. Rethinking the mood and anxiety disorders: a quantitative hierarchical model for DSM-V. *J Abnorm Psychol* 2005; 114(4): 522.

[32] Tull MT, Gratz KL. Further examination of the relationship between anxiety sensitivity and depression: The mediating role of experiential avoidance and difficulties engaging in goal-directed behavior when distressed. *J Anxiety Disord* 2008; 22(2): 199-210.

[33] Orgeta V. Emotion dysregulation and anxiety in late adulthood. *J Anxiety Disord* 2011; 25(8): 1019-23.

[34] Thomas KM, Yalch MM, Krueger RF, Wright AG, Markon KE, Hopwood CJ. The convergent structure of DSM-5 personality trait facets and five-factor model trait domains. *Assessment* 2013; 20(3): 308-11.

[35] Lane RD, Schwartz GE. Levels of emotional awareness: A cognitive-developmental theory and its application to psychopathology. *Am J Psychiat* 1987; 144(2): 133-43.

[36] Matsudaira T, Kitamura T. Personality traits as risk factors of depression and anxiety among Japanese students. *Br J Clin Psychol* 2006; 62(1): 97-109.

[37] Harkness AR, Reynolds SM, Lilienfeld SO. A review of systems for psychology and psychiatry: adaptive systems, personality psychopathology five (PSY–5), and the DSM–5. *J Pers Assess* 2014; 96(2): 121-39.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]

Investigating the Structural Relationship between Pathological Personality Dimensions and Emotion Dysregulation in Students of Azerbaijan Shahid Madani University and Islamic Art University of Tabriz in 2016

R. Abdi[1], R. Pak[2]

Received: 22/02/2014 Sent for Revision: 18/2/2017 Received Revised Manuscript: 20/5/2017 Accepted: 19/6/2017

Background and Objective: Emotion dysregulation plays a vital role in mental pathology and abnormal personality dimensions can be of significant importance in modification of interpersonal relationships and emotion dysregulation. In regard to considerable individual differences in emotion regulation strategies, the present study was conducted aiming at examination of the structural relationship between abnormal personality dimensions and emotion dysregulation in students of Shahid Madani University of Azerbaijan and Islamic Art University of Tabriz in 2016.

Materials and Methods: This was a discriptive study. The population included all students of Azerbaijan Shahid Madani University and Islamic Art University of Tabriz in 2016, among whom 289 individuals were selected based on convenient sampling. Emotion Regulation Difficulties Scale and the abridged form of Abnormal Personality Dimensions (PID-5-BF) questionnaire for DSM-5 were utilised as research tools. Data was collected and analyzed using descriptive statistics (avmean and standard deviation), Pearson's correlation cofficient, and structural equation modeling.

Results: In this research, significant factor pathways depicted that abnormal personality dimensions indexes are positively related to emotion dysregulation ($p< 0.010$), such that negative affectivity with lack of emotional clarity ($\beta = 0.19$, $P= 0.022$), antagonism with non-acceptance of emotional responses ($\beta = 0.27$, $P= 0.021$), disinhibition with impulse control difficulties ($\beta = 0.19$, $P= 0.011$), and Psychoticism with difficulties engaging in goal-directed behavior ($\beta = 0.23$, $P = 0.034$) revealed stronger correlations.

Conclusion: Findings of the present study indicated that abnormal personality traits have significant effect on emotion dysregulation, and this relation can explain a large number of interpersonal difficulties linked to abnormal personality traits; therefore, one can, to some extent, improve these problems by proposing psychological strategies.

Key words: Abnormal personality dimensions, Emotion dysregulation, Students, Tabriz

Funding: This study did not have any funds.

Conflict of interest: None declared.

Ethical approval: The Ethics Committee of Azerbaijan Shahid Madani University approved the study.

How to cite this article: Abdi R, Pak R. Investigating the Structural Relationship between Pathological Personality Dimensions and Emotion Dysregulation in Students of Azarbaijan Shahid Madani University and Islamic Art University of Tabriz in 2016. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2017; 16(3): 293-306. [Farsi]

1- Assistant Prof., Dept. of Psychology, Faculty of Education and Psychology, Azerbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran (Corresponding Author) Tel: (041) 34327534, Fax: (041) 34327534, Email: r.abdi@azaruniv.ac.ir

2 - MSc in Psychology, Faculty of Education and Psychology, Azerbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-13]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1396.16.4.3.1]